

OEI # 58 / 2012

**sömn, tillbakadragande, uppmärksamhet,
distraktion, det samtida**

issn: 14045095

isbn: 978-91-85905-48-5

280 sidor

120 kr

Redaktörer: Jonas (J) Magnusson och Cecilia Grönberg

Pressbild: www.oei.nu (bildred@oei.nu)

Kontaktperson: Jonas(J)Magnusson 0704-276443

jjm@oei.nu; Cecilia Grönberg 0707-157814 bildred@oei.nu

OEI #58/2012 är ett specialnummer om sömn, tillbakadragande, uppmärksamhet, distraktion och frågan om "det samtida".

"Med sin djupgående nyttolöshet, sin inneboende passivitet, med sin icke-kalkylerbara tid av förlorad produktion, cirkulation och konsumtion, kommer sömn alltid att vara oförenlig med kraven hos ett nonstop-24/7-universum. Att vi tillbringar en betydande del av våra liv sovande kvarstår som en av de stora mänskliga förolämpningarna mot samtida ekonomiska imperativ. [...] Det borde inte komma som en överraskning att sömnen nu överallt urholkas, givet vad som står på spel ekonomiskt. [...] Det är möjligt att det idag, på många olika platser, i många olika stadier av vaka, inklusive rêverie eller dagdrömmeri, finns drömmar om sömn. Dessa skulle vara fantasier om sömn som ett radikalt avbrott eller tillfälligt upphävande av den skoningslösa tyngden hos vår globala samtid, om sömnen som det som, på den dagliga erfarenhetens mest ödmjuka nivå, alltid kan upprepa konturerna för vad andra, mer betydande, förnyelser och begynnelse skulle kunna vara."

Så skriver den amerikanske konsthistorikern och teoretikern Jonathan Crary här i sin tidigare opublicerade essä "Drömmar om sömn i en 24/7-värld".

Vårt "tjugofyra-timmar-om-dygnet-samhälle", med dess oavbrutna produktions-, kommunikations- och konsumtionsaktiviteter, gör, som också andra tänkare konstaterar i detta nummer av *OEI*, vår sömn till ett problematiskt, ovisst element i vardagslivet. Den kan till och med uppfattas som ett slöseri med tid eller som en svårförsvärbar tröghet inom en mobil och pragmatisk samhällsordning som är besatt av idén av att använda den ändliga mänskliga existensen fullt ut.

Margaret Thatcher gjorde sig inte bara känd genom det nyliberala mottot att "det finns ingenting sådant som ett samhälle", utan också för att hävda att hon bara behövde fyra timmars sömn per natt. Kanske betraktade hon, skriver Alexei Penzin i sin text "Rex Exsomnia: sömn och subjektivitet i den kapitalistiska moderniteten...", "översovandet" som ett hinder för eko-

nomisk tillväxt. Eller, som Jonathan Coe formulerar det: ”Den sovande är hjälplös; maktlös. Sönnen utlämnar också de starkaste människor på nåd och onåd till de allra svagaste. Kan ni föreställa er hur det måste vara för en kvinna av Mrs. Thatchers natur, med hennes moraliska karaktär, att vara tvungen att varje dag falla ned i denna ställning av ynkelig underkastelse? Med hjärnan ur funktion, musklerna inerta och slappa? Det måste vara out-härdligt! 'Jag hade inte tänkt på det så förut [...]. Sönnen som den stora utjämnaren.' 'Just det. Det är exakt vad den är: den stora utjämnaren. Som socialismen.'”

Dessa frågor om sömn och vakenhet turneras också i mer filosofisk-estetiska, litterära och konstnärliga register i detta nummer av *OEI*, i texter och konstnärliga bidrag av Jean-Luc Nancy, Pascal Convert, Georges Perec, Jacques Roubaud, Olivia Iso, Roland Barthes, Jacqueline Risset, Karl-Johan Stigmark med flera. De återkommer också, i andra modus, i en rad bidrag i numret som är mer tematiskt fokuserade kring ”tillbakadragande”, ”uppmärksamhet”, ”distraction” och ”det samtida” – i bidrag av Ei Ei Kyaw och Henning Lundkvist, Craig Dworkin, Nick Thurston, Lotta Lotass, Martin Högström, Magnus Bremmer, Frans von Schéele, Matts Lindström, Franco Moretti, Adam Wickberg-Månsson, N. Katherine Hayles, Ars Industrialis, Bernard Stiegler, Paul North, Elaine Sturtevant, Lars-Erik Hjertström Lappalainen, Tan Lin, Siegfried Kracauer, Ernst Bloch, Giorgio Agamben och Peter Osborne.

Jonas (J) Magnusson och Cecilia Grönberg